

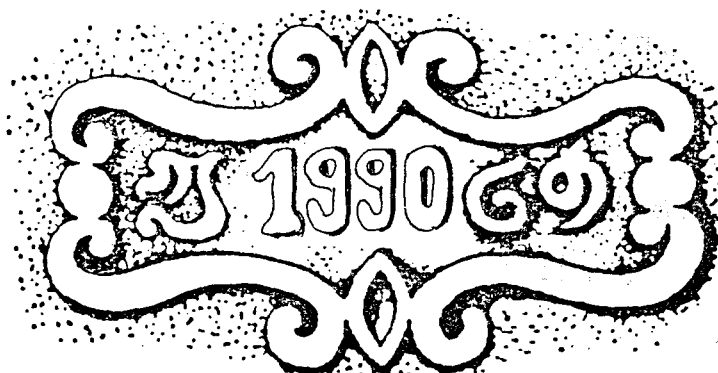
1990. július 20.

1990. július 20.

1990. július 20.

1990. július 20.

1990. július 20.

Pula, Náci-hegy 1990

Megjelenik:

MINDEN ÉVBEN, JÚLIUS UTOLSÓ SZOMBATJÁN

Kiadja:

A NÁCZIHEGYI BIRTOKOSOK BARÁTI KÖRE

Főszerkesztő: (az első 50 évben): REMÉNYI ANTAL

Művészeti szerkesztő: NAGYPÁL SZABOLCS

Nyomdatechnika: PATAKY GYÖRGYI

A NÁCZIHEGY MEGTARTÁSÁNAK ÉRTÉKE

Faragott oszlop áll a Náci-hegy kapujában. Az alföldi alkotó: ifj. Szabics Ferenc, 1987-ben faragta bele Pula és a Náci-hegy történetét. A helybéliszor-gos jobbágyok 1811-ben kértek engedélyt gróf Eszterházytól arra, hogy az Oberer Waldon szőlőt telepíthessenek. Az engedélyező földesúr címere lefe-lé fordítva látható az oszlopon, ami azt jelenti: kihalt a család a faluból. Az erdőirtást a fej-sze, a föld megmunkálását az ökor és az eke jelzi, az önálló kö-zösség jogát egy kétszázéves P L feliratú községi pecsét bizonyít-ja. Az első pincetulajdonosok szélfogós, szénapadlós prэшáz-zal egybeépített, földbevéjt zsúpfedelű építményeket emeltek, mint ez az oszlop faragásán is kivehető. 1848-ban közel két tu-catnyi német ajku fiatal állt be Kossuth seregébe Puláról, Harmath István kutatása szerint. Hatan vettek részt az 1849-es tavaszi hadjárat során Buda várának visszafoglalásában. Erre emlékez-tet a háromszínű zászló, a kard és huszárcsákó.

A múlt század utolsó harmadában a

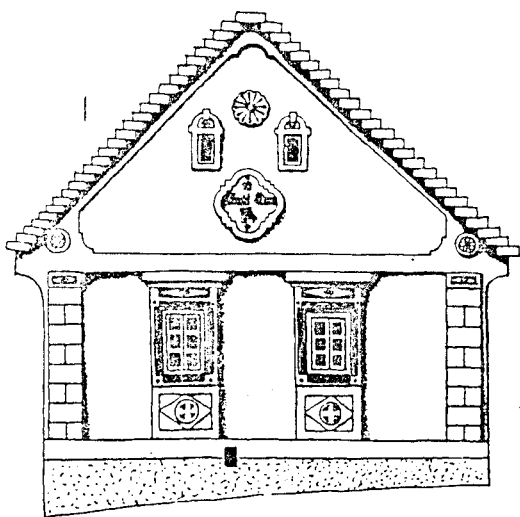
filoxéra pusztította ki a szőlőt, de korántsem olyan hatá-sosan, mint az erőszakos téesz-esítés e század közepén. A tu-lajdonosoknak le kellett monda-niok birtokukról, ám a közös gé-pei nem tudták művelni a köves, erősen lejtős területet. Lerom-lottak az épületek, vadonná, da-gonnyá silányult a korábban sok vidámsággal telítődött értékes hegyoldal. Húsz éve kezdődött valami. Ekkoriban írta Illyés Gyula: egy nép akkor érzi magát szabadnak, akkor kezd élete ter-mőre fordulni, amikor a minden-napi dolgaikat a szomszédok a szőlőhegyek pincéinél egymást kínál-gatva vitatják meg, teret adva az adomának, legendáknak, a szakmai fogások és a törvények megismerhetésének is.

A nyolcvanas évek elején kezdő-dött el a villany és a víz be-vezetése a hegy első pincéiben. Ezt is két dombormű jelzi. Ma huszonkilenc pince és prэшáz, valamint tizennégy épülő vagy még romos található a Náci-he-gyen. Egy-egy birtokosnak egész vagy fél "jobbágy-telke" van és a telepítés évétől, a ráfordított

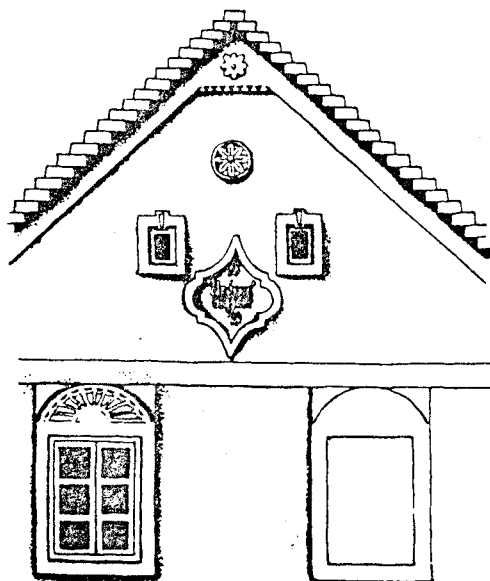
munka mennyiségétől függően 4-16 akó bora terem. Zalagyöngye, Ot-helló, Zweigelt és más mai fajta.

Az oszlop legszebb jelképe a sokszínű virág, amely a hegy birtokosainak összetartozását fejezi ki, próbálja ösztönözni.

Nádor István

Pula, főtca
1884

Pula 1878

A PULAI HEGYKÖZSÉG RÉGI TÖRVÉNY-
KÖNYVÉBŐL

/Közléteszi: Reményi Antal/

Első Articulus.

*Miképen minden jó rendtartásnak feje, és fundus.
mentésére az itteni földes, és törvény, kikhez köze
szükség, hogy magukat mindenütt, a hegy birtok
ahol alkalmatossá, hogy birtok, esküdtek, a
eseteket jámbor istenféle emberektől vala
azoknak vigyázásukkal mind az isten
... mind a szőlő birtok, esküdtek
... hogy birtok, esküdtek
... mind a szőlő birtok, esküdtek*

Harmadik Articulus

Utát, és kaput ne légyen szabad
kinek kinek tetszése szerint
tartani, hanem a'hol és merre a'
hegység elintézi, annak megcsi-
nálásában fönt irt büntetés
alatt (négy forint vagy tizen-
két pálca ütés) segítségül
lenni, a' maga szőlejében, vagy
aljában levő utat pedig jó kar-
ban tartani kiki tartozik.

Nyolczadik Articulus

Ha valamely szőlős gazda a' he-
gyen gyümölcs, vagy egyéb ap-
rólékos lopásban tapasztaltatik
négy forintra, vagy tizenkét
pálczára, ha pedig hordókat,
vagy más eszközöket, vagyis
egyebeket tizenkét forint erőig
lopna, hat forintra, vagy tizen-
nyolc pálczára büntetessék; ha
pedig valaki pinczét törne vagy
más olyan nagyobb, avagy több-
ízbéli lopást elkövetne, mely
törvényes ítéletet érdemelne,
fogattasson meg és ha a' föl-
des Uraságnak törvényes hatalma
vagyon hasonló gonosztévők bün-
tetésére, annak börtönébe,
egyébiránt a Ns Vármegye fog-
ságába küldetessen....

Kilenczedik Articulus

Ha idegen embert, vagy dolog
idején csavargót találnak a
Szőlőben, vagy gyümölcsön, sza-
badon megfoghassák és a' hegy-
bíró az esküdtekkel együtt fo-
rintot vehessen rajta, vagy
négy pálcza ütéssel büntethesse,
ha valaki látja a gyümölcs vagy
szőlőlopót és maga nem bírván
véle, valakit a' hegybéliek kö-
zül lát, és hiv segítségére, az
pedig el nem megy, annak birsá-
ga négy forint, vagy ha szegény
ember attól akarja magát megvál-
tani, tizenkét pálczaütés, ugy
nem különben ha valamely bujká-
ló személyeket a' hegyen va-
dászni tapasztalnak, a' hegybí-
rák megfogván, ha ebeik vannak
lövjék agyon, fegyvereket, vagy
puskákukat vegyék el, és adják
a' földes Uraság, vagy annak
Tisztjének kezéhez.

Tizenharmadik Articulus

Mikor a gyümölcs érik, a'
hegybíráknak, ugy a szőlőpászto-
rokak ... kötelességük az a'
szőlős gazdáknak jó vigyázással
megőrizni.

Történelmi kézfogás

Magas vendége lesz Pulának július 28-án. A község országgyűlési képviselője, Dr. Horváth Balázs belügyminiszter mond ünnepi beszédet az emlékoszlopnál. A korábbi ünnepek hangulatos, zenei kísérelője Földi-Tibor, a "bakonyi betyár" tárogatón ad elő régi népdalokat. Történelmi kézfogásra is sor kerülhet a nemzeti közmegegyezés jegyében: a történelemben először parolázik egy belügyminiszter egy "bakonyi betyár"-ral.

A Náczi-hegy csillagai

Horváth Ferenc csillagász vadonátúj távcsövével sötétedés után várja az érdeklődő lányokat, asszonyokat, ifjakat és korosabbakat a Harmath-pincéhez, úrhajók és ufók keresésére.

A "véletlen"

Több mint negyedszázados a történet. Ragyogó májusvégi nap korra délutánján, a tanítási órák

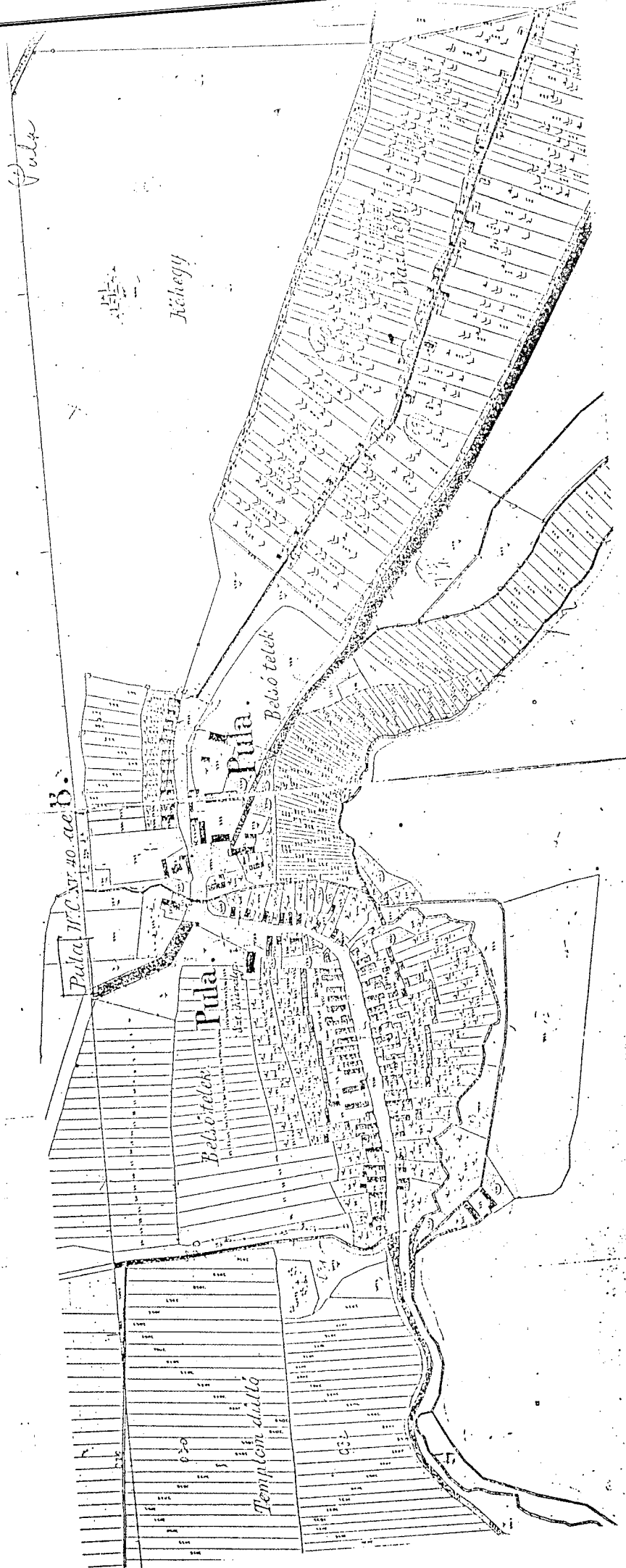
után az iskolában hittanra oktatta az akkori káplán (K.T.) a pulai gyerekeket. A hittanóra megkezdése előtt néhány erősen barnabőrű gyermek rendszeresen meglépett. Bizonytalan ebédjük miatt mégis ott leselkedtek a nyitott ablak alatt. Talán érdekelhette is őket, hogy mi is történik bent, miről is esik szó. Községi magatartásukat is jelezni szerették volna valamiképpen. S ki is fejezték azt! Valami fényes, apró tárgyat hajítottak be a nyitott ablakon. A hitoktató sem ismervén fel az eléggé "alaktalan" rézdarabot, azt a katedrára tette. - Előkerült a községnek az 1800-as évek eleje óta használt, ma is sok-sok régi iraton fellelhető pecsétnyomója! A cigány-gyerekek, a helytörténeti értékű bélyegző "megmentői" ugyanis bejáratosok voltak K.P. idős gazdához, aki valamikor bíró volt. Onnan mentették el" a pecsétnyomót. Micsoda véletlen! Micsoda szerencse, hogy előkerült, hogy megvan! Mása ott látható a náczihegyi emlékoszlopon!

A PULAI SZŐLŐHEGY ELSŐ BIRTOKOSAI
AZ 1812. ÉVI ADÓÖSSZEÍRÁS ALAPJÁN

/Közzéteszi: Reményi Antal/

1. Merse János	38. Imhoff Antal
2. Piller Lőrinc	39. Horváth Mihály
3. Knoll János	40. Vinhoffer Pál
4. Klung János	41. Zenger János
5. Szauer István	42. Hass József
6. Francz Antal	43. Taschner Mátyás
7. Reinhart János	44. Merck József
8. Piller János	45. ifj. Jáger János
9. Kranaisz János	46. Taschner György
10. id. Jáger Pál	47. Kugler János
11. Imre Ádám	48. Holczer István
12. Róttth Mátyás	49. Groff András
13. Vinhoffer József	50. Zaffner Pál
14. Jáger István	51. Homonn József
15. Toth Mihály	52. Geiszt János
16. Knoll István	53. Slam István
17. Hoffstätter Tamás	54. Fászt János
18. Ludvai Mihály	55. Zuppinger János
19. Fischer Mihály	56. Merse Ádám
20. Tegyi Ferenc	57. Fischer József
21. Rohrer József	58. Kotsis István
22. Csedo Márton	59. Piller Ferenc
23. Bertalan Pál	60. Draskovits János
24. Jáger Pál	61. Kranaisz József
25. Berghoffer Sebestyén	62. id. Jáger János
26. Rauch Jakab	63. Haber József
27. Jáger Péter	64. Brém András
28. ifj. Jáger Pál	65. Hass János
29. Laitold György	66. Scheller Pál
30. Laitold András	67. Miller Lőrinc
31. ifj. Kugler János	68. Taschner Lőrinc
32. Leb Ferenc	69. Szegletes Bálint
33. id. Imhoff Antal és
Hack jegyző	70. Klung Mihály
34. Haiter József	71. Schumacher József
35. Taschner István	72. Szaffner József
36. Groff Pál	73. Klung Ignác
37. Haber Pál	74. Teitz Tamás
	75. Haiter János

Pula - Belsőtelek

Hírek a pincébirtetésekről

Rendőrségi hír

Steierlein András pincéje esik a legtávolabb a falutól. Itt kezdte működését az a betörő, akinek hollétéről szívesen fogad minden információt a rendőrség.

Az évszázad legbővebb gatyája

Harmath István pincéjének sublatjában található az egykori pulai aratók ráncos kendernadrágja, amelynek hasbővsége 320 centiméter.

Vadmalacból pincepörkölt

A Náczi-hegyi Restaurenté Jáger szabadtéri falatozóban az ünnep estéjén 100 Ft-ért mérik a bő száftban készült ízes pincepörköltet savanyúsággal, kenyérrel. A borkorcsolya után a pincéknél túlkínálat...

Utoljára Kossa járt itt

Képviselő miniszterként utoljára Kossa István járt Pulán. Állítólag a szomszéd falvak lakosainak tudomása szerint- egy tál túrós

rétessel kínálták, aminek következménye lett a művelődési ház és a községen keresztül vezető országút megépítése. Horváth Balázsszal hány kemence rétest kéne megégetni, hogy a falu mai problémáinak sorát megoldja?

Vetített képek a pincefalán

Az ünnep estéjén 10 órakor Dr. Hochenburger Emil fotós vetít azokból a színes diákból a Ferkis pince falára, amelyeket az évtizedek során a faluban készített. Minden érdeklődő látogatására számít a rendezőség.

Eladó a kiállítás

A Blickle pincénél látható kiállítás minden egyes darabja helyi fotók és fekete kerámia vázák, tálak, kancsók, vázák, korsók megvásárolhatók a helyszínen az alkotóktól. Részletfizetés és hitel nincs...

MEGHÍVÓ

„Minden jó rendtartásnak feje
és fundamentuma a tisztesség . . .”
(A pulai hegyközség régi törvénykönyvéből)

Pula község Elöljárósága
és a szőlőhegy birtokosainak baráti köre
meghívja Önt és családját
az 1990. július 28-án, szombaton tartandó

NÁCZI-HEGYI IGNÁC-NAPI ÜNNEPSÉGRE

10.00 órakor

Szent Ignác mise és könyörgés a bő termésért a falu templomában.
Tisztelgés Harmath István síremlékénél.

14.00 órakor

a Blickle pincénél
PULA A FOTÓMŰVÉSZETBEN
EGY GÖLÖNCSÉR FEKETE KERÁMIÁI
Dr. Hoehenburger Emil és Besz László kiállítása
Megnyitja: BALOGH ELEMÉR író, szerkesztő
Közreműködik: TIBOR, a bakonyi betyár /tárogató/

16.30 órakor

az emlékoszlopnál
KISKÖZSÉGEK A KORMÁNY LÁTÓTERÉBEN
Ünnepi beszédet mond: Dr. HORVÁTH BALÁZS
Pula országgyűlési képviselője,
belügyminiszter

A szabadtéri rendezvényen fellép:

KISS ILONA és PINTÉR TIBOR előadóművész,
valamint országos "Arany minősítéssel" és nívódíjjal kitüntetett
URKUTI NÉMET ASSZONYKÓRUS
Művészeti vezető: Frau ANGYALKA SÁRKÁNY

Séta az elődök útján

A Hagypál-gyöpon helytörténeti könyvek árusítása
A Scholtz- és a Ferkis-gyöpon: pincepörkölt, bor, sör, üdítőitalok
Sétátetés után: A Harmath pincénél távesőves bemutató
a Náci-hegy csillagai
Vezeti: Horváth Ferenc csillagász
A Scholtz pincénél diákok Puláról

TÁRSASÁGI ÉS NŐTÁRSASÁGI HAJNALIG